

странке“, разликују се као варијанте двостраначког система и чисти двостраначки системи као и непотпуни или псеудодвостраначки систем. Чисти двостраначки систем је карактеристичан за земље где је бирачко тело практично подељено на два дела – политичке странке око којих се групише политички живот и води политичка и страначка борба. За овакав двостраначки систем (какав је рецимо британски) важно је да се каже да он обезбеђује јаку и стабилну владу ослоњену на хомогену већину у парламенту, али уз постојање јаке и хомогене опозиције. Лажни или псеудодвостраначки систем постоји тамо где унутар две водеће странке не постоји кохезија и чврста страначка дисциплина потребна за успостављање парламентарне већине, што је, рецимо, случај са САД где две водеће странке, републиканци и демократе, не успевају да створе стабилну парламентарну већину, односно лојалност својих посланика у Конгресу.

в) Вишестраначки системи се одликују постојањем већег броја политичких странака које учествују у политичком животу, борби за освајање и вршење власти. У зависности од броја странака које учествују у борби за власт, може да се говори о трипартизму, квадрипартизму односно полипартизму, што значи да вишестраначки систем постоји са најмање три па и више странака чији крајњи број није ограничен. И овај вишестраначки систем је демократски по свом карактеру јер омогућује бирачима да се различито опредељују, изјашњавају унутар једне широке лепезе политичких програма и идеологија, а уз то дозвољава и постојање бројне и јаке опозиције. Због постојања бројних странака, у вишестраначком систему се тешко постиже парламентарна већина а то онда утиче и на нестабилност саме владе која произилази из таквог шароликог парламентарног миљеа. Ради саме демократичности и заступљености и већине и мањине у парламенту, у овом вишестраначком систему се примењују пропорционални избори који омогућују да свака странка (листа) добије у парламенту број посланика сразмеран њеној изборној снази, добијеним гласовима на изборима. Као и код других система, и у овом, вишестраначком, се разликују његови бројни облици и модалитети од којих се нарочито издвајају интегрални или чисти вишестраначки систем, поларизовани вишестраначки систем и вишестраначки систем са доминирајућом политичком странком.

Интегрални или чисти вишестраначки систем постоји тамо где од више политичких странака ни једна не може да обезбеди више од 30% гласова на изборима па се до већине у парламенту (и владе) долази